

Hnúšťanský hlas

Kultúrno-spoločenský mesačník obyvateľov Hnúšte a okolia

Ročník XIII. Číslo 3.
www.hnusta.sk

Rozširované bezplatne.
www.mskshnusta.sk

marec 2017
msks@hnusta.org

Napriek tomu, že pochovaním basy sme pochovali aj obdobie zábav a nastal čas pôstu, sme veselší. Dni sú dlhšie, slniečko silnejšie, príroda a s ňou aj my sa pomaličky prebúdžeme. Obdobie zimy a tmy konečne končí. Aj Mestské kultúrne stredisko oživa. Na mesiac marec sme pre vás pripravili pestrý program, z ktorého si určite vyberie každý z vás: bábkové divadielko pre deti s názvom Huncút Gašpar, besedu v knižnici so spisovateľkou Martou Hlušíkovou, dojmavé tanečné divadlo a oslavu 30 narodenín súboru moderného tanca Echo, vynikajúce svetovo uznávané saxofónové kvarteto a kino pre deti aj dospelých.

Konečne to prišlo! Obdobie, kedy budeme aktívnejší, kreatívnejší, šťastnejší a teda aj krajší.

V zdraví sme prežili obdobie „hibernácie“ a s novou chuťou sa zobúdžeme do života.

Prajem vám krásne prebúdzanie sa a nádhernú oslavu jari :). Mgr. Diana Vojenčiaková, zodp. redaktorka

Prehľad kultúrnych podujatí na mesiac marec:

5.3. Huncút Gašpar

bábkové predstavenie pre deti o 16:00 hod. v DK

6.3. Beseda s Martou Hlušíkovou

beseda pre detského čitateľa o 9:00 v knižnici

9.3. Kino Rimava: Sully

životopisný film v réžii Clint Eastwooda o 18:00 hod.

10.3. Tanečné divadlo: Na konci svitá

30. výročie súboru moderného tanca ECHO o 18:00 hod.

16.3. Saxofónové kvarteto

Saxophone Syncopators o 18:00 hod. v DK

19.3. Hnúšťanský akord

Medzinárodná vedomostná súťaž žiakov ZUŠ

26.3. Kino Rimava: Bociany

animovaná rozprávka pre deti o 15:00 hod.

Petrafoto

Ukončenie fašiangovej sezóny, str. 7

Za MUDr. Ivanom Englerom, PhD.

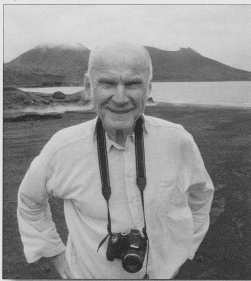
Otec Ivana Englera, nášho čestného občana, Pavel Engler sa narodil v roku 1899 v Klenovci v rodine učiteľa Pavla Englera, ktorý pôsobil na klenovskej evanjelickej škole, ktorá bola založená už roku 1614. Jeho matkou bola Karolína Buzághová, ktorej brat Koloman Buzágh bol profesorom a priekopníkom molekulárnej biológie na Univerzite v Budapešti. Predkovia Pavla, bratia Martin a Daniel Engler (Engler), dostali v roku 1665 od rakúskeho cisára a uhorského kráľa Leopolda I. za posolské služby v tureckej vojne šľachtický titul s erbom. Englerovský erb pochádza od B. Heima, vatikánskeho nuncia v Londýne, ktorý namaľoval erby trom pápežom. Z rodinných prameňov sa dozvedáme, že v rokoch 1731 až 1732 prišiel asi tucet členov rodiny Englerovcov na spustošené Slovensko po tatársko-mongolských vpádoch. Bola to druhá vlna protestantských exulantov násilne vyhnaných katolíkmi zo Salzburského kraja. Predkovia rodiny Englerovcov sa rýchlo zbližili s Klenovčanmi a spolu s nimi začali hospodáriť na rozľahlých vrchoch a horských lúčach a v lesoch pod klenovským Veprom. Rodina Englerovcov okrem úspechov v hospodárení na rozsiahlom rodinnom majetku dala Slovensku početnú skupinu intelektuálov a vlastencov. Pavel Engler ľudovú školu vychodil v rodisku, maturoval v Rimavskej Sobote. Medicínu študoval počas prvej republiky v Brne, potom na Lekárskej fakulte v Bratislave, kde promoval v roku 1929. Krátko pôsobil v Klenovci, neskôr prax odovzdal svojmu bratovi MUDr. Ľudovítovi Englerovi a presťahoval sa do Hnúšte, kde už v roku 1930 mal veľmi dobre vybavené zdravotné stredisko s vynikajúcou modernou technikou, okrem toho mal zariadenú aj zubnú ambulanciu. Zamestnával mladého zubného technika, asistentku, šoféra k vlastnému autu a pomocnicu. V roku 1938 urobil v Prahe skúšku, potrebnú na vykonávanie verejnej zdravotníckej funkcie (fyzikát) a pôsobil ako okresný lekár v Hnúšti až do roku 1947. Manželka Anna Vilma Kontšeková (nar. 1909) bola dcérou veľkopodnikateľa zemanu Mikuláša Kontška de Dvorec, ktorého brat bol generál c.-k. artilérie. Anna Englerová bola práve na návšteve u svojich rodičov v Trenčíne, kde sa nečakane narodil syn Ivan 13. júna 1931. Deti v rodine dostali vzdelanie, lásku ku knihám a umeniu a úctu k rodinnej a slovenskej tradícii. V rodine Englerovcov sa hovorilo po slovensky, občas nemecky a maďarsky. MUDr. Ivan Engler chirurg-traumatológ, vedec a spisovateľ, zakladateľ terapie ionizovaným kyslíkom. Publikoval 10 monografií a 70 publikácií, pracoval na viacerých medzinárodných projektoch, výskumoch a pôsobil na vysokých školách. Pracoval ako vedúci chirurg na Slovensku aj v zahraničí. Bol hlavným vedúcim chirurgom v poľnej

nemocnici OSN na Cypre. Bol ocenený Medailou mieru OSN. Kolektív Mierových síl OSN, v ktorom pôsobil, získal v roku 1988 kolektívnu Nobelovu cenu za mier. V roku 1980 podložil terapiu ionizovaným kyslíkom (Ionized Oxygen Therapy (IO2Th/Engler). Navrhol ionizátor kyslíka "Oxygen Ion 3000/by Dr.Engler" a "VNS Diagnosis/by Dr.Engler" oba s EU certifikátom ako medicínske prístroje. Je autorom románov: Doktor, ten Slovák, Zlatá klieťka, Tara, Nemocnica pri moste lásky, Rozhovory so psom, Zákon bordelu - dievčatko z mesta Mozartových gúl a Nekonečné hľadanie, kde píše: „V Hnúšti, pod vrchom Sinec a pri rieke Rimave, strávil som 2x7 rokov nádherného detstva a dospievania.“ A inde zasa: „Z verejných uznaní na mojej búrlivej, niekedy nedocenennej ceste životom a svetom ma poctilo, ba až dojalo čestné občianstvo mesta Hnúšťa, ktoré mi 31. mája 2013 v rámci osláv Dní mesta odovzdali v podobe kovového, zlatom sa trblietajúceho dekrétu primátor a poslanec Mgr. Michal Bagačka a jeho zástupca Mgr. Martin Pliešovský. Dojalo ma najmä, že Hnúšťania ma prijali tak srdečne, ako by som tam odjakživa bez prestania žil a patril medzi nich.“ Ivan Engler, vynikajúci lekár, nadaný spisovateľ, rozhladený svetobežník s výraznou stopou Hnúšťana, nás navždy opustil 30. januára 2017. Pochovaný bol 8. februára 2017 v rakúskom Salzburgu. Česť jeho svetlej pamiatke!

Mgr. Martin Pliešovský, MsKS

*Als du auf die Welt kamst, weintest du,
um dich herum freuten sich alle.
Lebe so, dass, wenn du die Welt verlässt,
alle weinen und du allein lächelst.*

In großer Liebe und tiefer Dankbarkeit nehmen wir Abschied von

Dr. med. univ. Ivan Engler, PhD
 Leiter der Ärzteforschung für Naturheilverfahren
 A. Prof. am Institut für Physiologie, Medizinische Fakultät, P. J. Šafárik,
 Universität Košice,

welcher im 86. Lebensjahr am 30.01.2017 nach kurzer, schwerster Krankheit
 von uns gegangen ist.

Die feierliche Urnenverabschiedung mit anschließender Beisetzung findet
 am Donnerstag, dem 16. März 2017, um 14.00 Uhr beginnend in der
 Aussegnungshalle auf dem Kommunalfriedhof Salzburg statt.

Im Namen der Familie, aller Verwandten
 und Freunde.

Parte MUDr. Ivana Englera nám zaslala sestra Hana Konečná

Mesto Hnúšťa bude súčasťou medzinárodného projektu RESTAURA

Koncom januára tohto roka (25. - 26.01.2017) sa v Ľubľane v Slovinsku konalo stretnutie partnerov medzinárodného projektu RESTAURA, ktorého sa zúčastnili aj zástupcovia mesta Hnúšťa. Program stretnutia bol venovaný najmä zhrnutiu doterajších výsledkov projektu a metodickým postupom pri realizácii ďalších aktivít. Mesto Hnúšťa bolo do projektu prizvané po odstúpení jedného z partnerov projektu zo Slovenska na podnet Agentúry pre rozvoj Gemera, ktorá je partnerom tohto projektu od jeho začiatku spolu s ďalšími mimovládami organizáciami, samosprávami a vzdelávacími inštitúciami z Poľska, Slovinska a Chorvátska. Hlavným cieľom projektu je identifikovať, testovať, hodnotiť a propagovať pozitívne príklady projektov verejno-súkromného partnerstva v oblasti obnovy kultúrneho dedičstva v strednej Európe. V každej zapojenej krajine budú v rámci projektu spracované revitalizačné plány kultúrneho dedičstva, ako aj projektové a ďalšie dokumentácie potrebné pre obnovu vybranej kultúrnej pamiatky, ktorou bude v meste Hnúšťa Petrivaldského vila. Okrem toho sa

uskutoční aj niekoľko seminárov pre subjekty verejného a súkromného sektora, ktoré budú zamerané na renováciu historických budov s využitím projektov verejno-súkromného partnerstva. Petrivaldského vila v Hnúšti bola na stretnutí v Ľubľane predstavená ako jeden zo štyroch historických objektov, na ktoré budú zamerané aktivity projektu, pričom zástupcovia projektových partnerov ocenili prístup mesta pri zapojení občanov do prieskumu o využití vily. Okrem zhrnutia doterajších výsledkov projektu a predstavenia postupov pri realizácii ďalších aktivít, bola súčasťou programu aj prezentácia o financovaní kultúrneho dedičstva v Slovinsku za posledných 25 rokov a prehliadka centra Ľubľany zakončená návštevou hradu. Za mesto Hnúšťa sa stretnutia v Ľubľane zúčastnili Natália Varga a Miroslava Vargová spolu s Danou Trombitášovou za Agentúru pre rozvoj Gemera. Vďaka stretnutiu získali zástupcovia mesta lepší prehľad o aktivitách projektu a o priebehu stretnutia projektových partnerov, ktoré sa bude najbližšie (v máji) konať práve v Hnúšti.

Ing. Miroslava Vargová

O hokejovú halu má Hnúšťa záujem

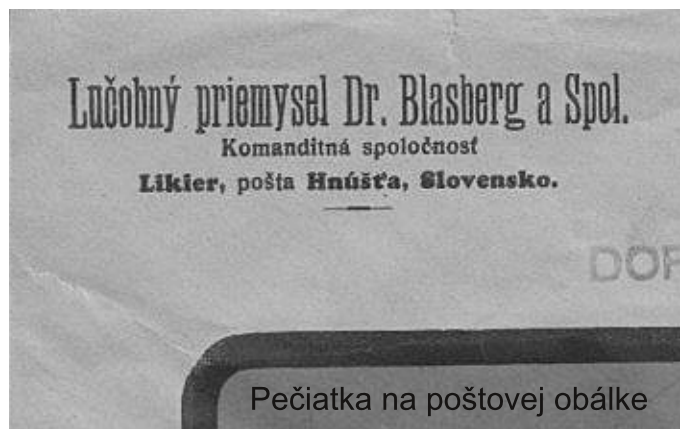
Poslanci mesta Hnúšťa na svojom januárovom zasadnutí jednohlasne súhlasili s tým, aby sa mesto uchádzalo o dotáciu na výstavbu športovej haly. S ponukou pred niekoľkými dňami prišiel Slovenský zväz ľadového hokeja (SZĽH). Ten predstavil projekt výstavby nových športových centier pre deti a mládež, pričom s výzvou oslovil starostov a primátorov všetkých sídiel nad 5000 obyvateľov. Poslanci dali predbežný súhlas na prenájom pozemkov, na ktorých by športová hala bola postavená. Najreálnejšou možnosťou je výstavba haly pri dopravnom ihrisku za Základnou školou J.F.Rimavského na Nábřeží Rimavy. Pozemky by mesto prenajalo SZĽH na dobu 40 rokov za sumu jedno euro. Investorom a prevádzkovateľom

objektu by bol SZĽH, na pleciach mesta by bolo napríklad dobudovanie ostatného zázemia či prenájom športoviska pre potreby obyvateľov. Cieľom SZĽH je vytvoriť športoviská pre deti a mládež. V zimných mesiacoch pre potreby korčuľovania a hokeja, v lete by sa po rozpustení ľadovej plochy vytvoril z hracej plochy priestor pre letné športy. Na informácie o možnosti výstavby športovej haly, kde by sa dalo aj korčuľovať, sme okamžite zareagovali a myslím, že v prípade úspechu by sme opäť podporili zlepšenie a rozšírenie možností športovania pre našu mládež z Hnúšte, ale aj pre susedné mesto a okolité obce. Myšlienka SZĽH je veľmi krásna, lebo v dôsledku nedostupnosti sa nám určite stráca mnoho talentov medzi mládežou," povedal pre Echoviny.sk primátor Hnúšte Michal Bagačka.

Zdroj: Echoviny.sk

Pohľad do histórie hnúšťanského priemyslu: počiatky chemickej výroby II.

Dňa 2. apríla 1925 prepustili z chemickej továrne v Likieri 48 robotníčok a 44 robotníkov zamestnaných pri autodoprave dreva. V správe o tejto udalosti sa konštatuje, že ak nebude autodoprava (zabezpečoval ju autodopravca z Lučenca) obnovená, postupne príde o prácu ďalších 100 robotníkov. Dopravu dreva do Likiera zabezpečovala firma Neuman z Krompách. Povožníctvom si zarábali aj furmani z blízkeho či vzdialenejšieho okolia. Podľa slov predsedu sociálno demokratickej strany Pavla Migala nálada medzi robotníkmi bola napätá a neberie za ich konanie zodpovednosť. Nespokojnosť zvyšoval aj ten fakt, že robotníci dobre poznali činnosť dr. Szelényiho a Geröfiho po roku 1918, ich zaobchádzanie s robotníkmi pre národnosť a sociálno-demokratické myšlienky. Dňa 12. augusta 1925 sa robotníctvo fabрики rozhodlo pre pätnásťminútový výstražný štrajk. Opätovným štrajkom dňa 28. septembra 1925 sa vyhrážalo 98 robotníkov tejto továrne. K štrajku však nedošlo, pretože v kriticknej chvíli mzdový spor skončil kompromisom a robotníci dosiahli zvýšenie hodi-

novej mzdy o 15 halierov. Blasberg kvôli obnoveniu priemyslu vo Zvolene kúpil tamojšiu krachujúcu „Unionku“. Zmluva o založení novej firmy sa uzavrela pred verejným notárom dr. Viktorom Dušekom v Bratislave 30. novembra 1926. Názov novej firmy znel: „Union, spoločnosť pre spracovanie dreva a lúčobný priemysel, s.r.o. vo Zvolene“. Nová firma sa mala zaoberať spracúvaním a obchodom s drevom. Dňa 7. apríla 1927 sa novým spoločníkom v Hnúšti stáva továrnik dr. Eduard Wirtz – obchodný splnomocnenec firmy Gewerkschaft der Steinkohlenzeche zo Sodingenu (Vestfálsko). K ďalšej právnej zmene došlo ešte v priebehu roku 1927, keď dr. Maximilián Fejér a dr. Ervín Hexner z Bratislavy požiadali v mene dr. E. Blasberga o jeho výmaz. Takže jediným verejným ručiteľom – spoločníkom firmy zostal dr. E. Wirtz. Na žiadosť dr.

Blasberga zostal starý názov firmy. So súhlasom dr. Wirtza preniesol dr. Blasberg et Co. Amsterdam svoj komanditný podiel v hodnote 500 000 Kč na firmu Industrienhilfe Gesellschaft m.b.H. (G.m.b.H.-Gesellschaft mit beschrenkten Haftung = spoločnosť s obmedzeným ručením) Sodingen in Westphalen, ktorá sa týmto stala spolumahiteľom chemickej továrne v Likieri. Dňa 19. septembra 1927 podľa zmluvy podpísanej na československom konzuláte vo Frankfurte nad Mohanom firma IG etc. Preniesla svoj komanditný podiel u firmy v Likieri na inú firmu pod názvom Eisenkontor Gesellschaft m.b.H. Rosenberg. Komanditná spoločnosť dr. Blasberg 6. marca 1928 vymenoval za nového prokuristu firmy Ludviga Dettelbachera, ktorý spolu s Geröfim bol oprávnený spoločne podpisovať firmu. Zároveň za verejného ručiteľa – spoločníka firmy vymenovali E. Böringera, ktorý bol diplomovaným inžinierom a tajným radcom v Rosenbergu. Menovaný 30. novembra 1928 v Rosenbergu požiadaval sedriu v Rimavskej Sobote, aby sa názov firmy zmenil na „Chemické závody Likier komanditná spoločnosť v Hnúšti-Likieri“. Žiadosti súd nevyhovel, pretože pri komanditnej spoločnosti musí firma resp. názov firmy obsahovať najmenej jedno meno vnútorného člena. V roku 1929 vymazali prokúru Bernarda Geröfiho, bývalého hlavného riaditeľa. Na jeho miesto vymenovali pokladníka Štefana Spišáka, ktorý bol spolu s Dettelbacherom podpisovať firmu. Tento sa však 4. februára 1931 stal verejným ručiteľom a súčasne riaditeľom továrne.

Mgr. M. Pliešovský, dokončenie v budúcom čísle

Pred tromi rokmi sme začínali s prípravou stratégie

Pred 3 rokmi sme sa zúčastnili prvého zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktorým sme odštartovali takmer dvojročný proces prípravy stratégie miestneho rozvoja na roky 2016 - 2023. Výsledok z jej hodnotenia však dodnes nepoznáme. Stratégia miestneho rozvoja pod názvom Srdcom späť s Malohontom, jeho rozvoj je naším mottom bola spracovaná za aktívnej účasti zástupcov samospráv, podnikateľov, občianskych združení a ďalších aktívnych organizácií i jednotlivcov z územia MAS MALOHONT pod vedením miestnych odborníkov. Proces prípravy stratégie prebiehal v rokoch 2014 - 2015 s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja a z príspevkov obcí zahrnutých do územia MAS. Od 13. februára 2014 do 15. decembra 2015, kedy bola stratégia predložená na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, sa stovky miestnych ľudí zapojili do rôznych pracovných stretnutí a aktivít:

- 43 zasadnutí obecných/mestských zastupiteľstiev v roku 2014, ktoré boli oboznámené so zámerom spracovania stratégie a vyjadrili súhlas so zaradením obce/mesta do územia MAS aj na ďalšie programové obdobie 2014 - 2020 (316 účastníkov)
- 43 verejných stretnutí vo všetkých obciach zahrnutých do územia MAS v roku 2014 k spracovaniu analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození (446 účastníkov)
- 306 projektových zámerov od obcí, združení a podnikateľov, ktoré boli zozbierané v rokoch 2014 - 2015
- dotazníkový prieskum názorov a potrieb občanov v 43 obciach MAS, ktorého sa zúčastnilo 2 715 respondentov, čo predstavuje návratnosť 40,7 % zo všetkých 6673 rozdанных dotazníkov
- 4 verejné pracovné stretnutia k zostaveniu vízie a identifikácii problémov (Hrnciarska Ves - 05.02.2015), k stanoveniu cieľov, priorít a opatrení (Rimavské Zalužany - 23.02.2015) a k návrhu podporovaných projektov prostredníctvom MAS (Rimavská Baňa -14.04.2015 a Hnúšťa - 04.06.2015)
- 2 stretnutia pracovnej skupiny k dopracovaniu strategickej, implementačnej a finančnej časti stratégie CLLD (Hrachovo - 08.09.2015 a Hnúšťa - 14.10.2015)

V rokoch 2014 - 2015 prebiehala zároveň aktualizácia analýzy miestnych zdrojov, ktorá bola spolu s výstupmi z uvedených stretnutí a aktivít spracovaná do stratégie miestneho rozvoja na roky 2016 - 2023. Prostredníctvom nej budú finančne podporované projekty, ktoré budú prispievať k naplneniu 3 prioritných oblastí s cieľom zatraktívniť región Malohont pre obyvateľov, podnikateľov i návštevníkov. Vo februári 2016 bolo vyhlásené tzv. 2. kolo výzvy na predkladanie žiadostí o schválenie stratégie a udelenie štatútu MAS, v ktorom sa malo definitívne rozhodnúť o podporení, resp. nepodporení stratégie, a to na základe výsledkov hodnotenia z 1. kola výzvy. To nám bolo doručené 11. marca 2016 v podobe pozitívnej hodnotiacej správy. Žiadosť o schválenie stratégie a udelenie štatútu MAS sme teda predložili 17. marca 2016 na Pôdohospodársku platobnú agentúru a 19. septembra 2016 nám bolo doručené potvrdenie o registrácii našej žiadosti. Stačilo si teda počkať už len na definitívne rozhodnutie, ku ktorému však nedošlo, nakoľko o 4 dni neskôr bola uvedená výzva zrušená. Jedným z dôvodov bolo zvýšenie pokrytia územia SR

miestnymi akčnými skupinami, čo pri rovnakom finančnom balíku znamenalo zníženie požadovanej finančnej podpory na stratégiu. V prípade našej MAS to znamenalo zníženie požadovanej sumy z 3,88 mil. € na 3,23 mil. € pri zachovaní podpory pre všetky pôvodne vybrané opatrenia. Takto upravenú stratégiu sme spolu so žiadosťou o schválenie stratégie a udelenie štatútu MAS opätovne predložili na Pôdohospodársku platobnú agentúru 02. decembra 2016 a odvtedy opäť čakáme na rozhodnutie o podporení, resp. nepodporení stratégie. Napriek všetkému pevne dúfame, že sa to v tomto roku už rozbehne a my budeme môcť opäť podporiť množstvo zaujímavých projektov obcí, podnikateľov i občianskych združení, ktoré posunú život v našom regióne vpred. Od predloženia stratégie nie je snáď týždeň, kedy by sa potenciálni žiadatelia z územia MAS neinformovali o možnostiach a termínoch podpory prostredníctvom stratégie miestneho rozvoja. Ak by išlo zo strany Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Pôdohospodárskej platobnej agentúry všetko tak, ako malo, dnes by sme už mali vyhlásené prvé výzvy na predkladanie projektov. Realita je však iná a naše možnosti zmeniť to, sú minimálne.

Prvoradou podmienkou je schválenie stratégie a udelenie štatútu MAS, k čomu dodnes ešte nedošlo. Potom bude nasledovať ešte predloženie žiadostí na chod MAS, bez ktorého ani tá najlepšie spracovaná stratégia nemá šancu na úspešnú realizáciu a zrejme až potom príde na rad dlho očakávané vyhlásenie prvej výzvy prostredníctvom MAS v programovom období 2014 - 2020. Kedy a či to bude ešte v tomto roku, to žiaľ nevieme. Ďakujeme všetkým členom a dobrovoľníkom MAS MALOHONT, ktorí napriek tomu, že realizácia stratégie mešká, nestrácajú dôveru v naše spoločné ciele a naďalej sa podieľajú alebo iným spôsobom podporujú aktivity MAS. Obrovská vďaka patrí aj obciam, ktoré sa k podpore rozvoja regiónu postavili tak, ako sa má a finančne prispievajú na činnosť MAS aj v období, kedy nie sú k dispozícii dotácie na podporu rozvoja vidieckych regiónov. Môžu byť príkladom aj pre ostatné obce na Slovensku.

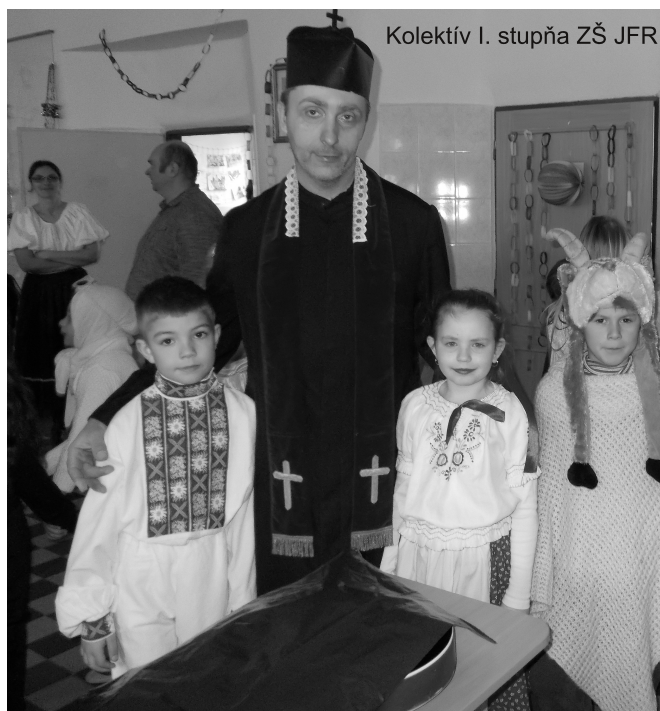

Ing. Miroslava Vargová
manažérka Miestnej akčnej skupiny

Fašiangy v ZŠ na Nábřeží Rimavy

V dňoch, keď sa veselý čas fašiangov pomaly chýlil ku koncu, si žiaci Základnej školy J. F. Rimavského pripomenuli tradície a zvyky spojené s týmto obdobím v roku. Piatkajšie dopoludnie naplnené príjemnou atmosférou blížiacich sa jarných prázdnin, bolo výnimočné najmä pre žiakov I. stupňa. Pani učiteľka Vierka Lengová pripravila pre deti neobyčajné tvorivé dielne. Ako šibnutím čarovného prútika vrátila v triede čas o niekoľko desaťročí späť. Pred interaktívnou tabuľou bol zrazu ručne tkaný koberček, na ňom kolovrátok, praslica s ľanom, vedľa na lavici rôzne hlinené džbániky, varešky a iné zaujímavé veci. Mnohí zo žiakov videli takéto „starodávne“ predmety po prvýkrát a teda ani nevedeli, na čo sa v minulosti používali. Počas tvorivých dielní sa dozvedeli, ako sa niekedy spriadal ľan, páralo perie či moržovala kukurica. Žiaci si to potom sami vyskúšali. Pri páraní peria boli šikovné najmä dievčatá. Poradili si však aj s náročnejšou prácou pri moržovaní kukurice. Chlapci vzali do rúk drevené varešky a brúsnym papierom ich starostlivo opracovali dohladka. Po dobrej práci nasledovali tradičné fašiangové dobroty – kukurica s makom, šišky, rôzne iné sladké pochúťky a nechýbala ani údená klobáska. Fašiangovo naladení sme pokračovali v zábave na celoškolskom karnevale. Vestibul bol zrazu plný pirátov, princezien, strašidiel, víl a iných rozprávkových bytostí. Fašiangy na našej škole sme ukončili tradičným pochovávaním basy. Všetci sa už teraz tešíme na veselé fašiangy o rok.

Kolektív I. stupňa ZŠ JFR

Na základe petície aj občanov nášho mesta sa budú meniť cestovné poriadky na prípojný spoj z Rimavskej Soboty do Banskej Bystrice s následným prestupom na spoj do Žiliny. Tento spoj podľa informácií SAD Lučenec začne premávať dňom 28.2.2017.

Spoj:(609440/55)- RS-BR(4:25-5:53)-odchod z Hnúšte o 4:55,(607401/1)-BR-BB(5:55-6:45), (606506/1)-6:45 príchod do BB, 6:55 odchod z BB do Žiliny(8:40); Späť:(606506/2)Odchod Žilina 14:00-príchod do BB 15:50, (607401/2)-BB-BR(16:00-16:40), (609440/32),BR-RS(16:41- 18:10).

POZVÁNKA NA ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA ZÁKLADNEJ ŠKOLY NA NÁBREŽÍ RIMAVY

Vedenie a pedagógovia Základnej školy Janka Francisciho Rimavského na Nábřeží Rimavy v Hnúšti pozývajú všetkých predškolákov a ich rodičov na slávnostný zápis do 1. ročníka základnej školy pre školský rok 2017/2018.

Zápis sa uskutoční 3. apríla 2017 o 15.00 hod. v budove I. stupňa ZŠ. Je potrebné priniesť rodný list dieťaťa.

Ďalšie dôležité informácie týkajúce sa zápisu žiakov do 1. ročníka ZŠ sú na webovej stránke školy www.zsnrhnuستا.edupage.org.

Hnúšťanský akord už klope na dvere

Necelé tri týždne nás delia od završenia XIX. ročníka vedomostnej súťaže žiakov ZUŠ Hnúšťanský akord a my už dnes vieme, ktorí účastníci zo 16-tich základných umeleckých škôl celého Slovenska i susedných Čiech sa v nedeľu, 19. marca 2017, začnú schádzať. O "zahrievacie kolo" sa tradične postarajú prof. Juraj Hatrík a muzikologička PaedDr. Eva Čunderlíková, PhD. So zaujímavým projektom pod názvom Hudobná križovatka nás oboznámi Mgr. art Zuzana Flamová, ArtD. a na záver nedeľňajšieho popoludnia účastníkov Hnúšťanského akordu príde pozdraviť komorné zoskupenie Invention Quartet z Banskej Bystrice, ktorého členkou je bývalá absolventka našej ZUŠ - vynikajúca klaviristka doc. Eva Cáhová, ArtD. V pondelok o Cenu Prof. Jána Valacha zabojujú trojčlenné družstvá v troch kategóriách zo ZUŠ Bratislava, Galanta, Krupina, Levice, Martin, Michalovce, Poprad, Rimavská Sobota, Sabinov, Sered', Sládkovičovo, Spišská Nová Ves, Šahy, Tlmače, Tvrdošín a uskutoční sa aj medzinárodné kolo v A kategórii. S ktorým slovenským družstvom si pomerajú vedomosti žiaci zo ZUŠ Praha? Predsa s tým najšikovnejším!

Časový harmonogram :

19. 3. 2017 - nedeľa

14.00 - 15.30 hod.: Príchod účastníkov

15.30 - 17.00 hod.: S ú ť a ž o Titul MuMudr. a Cenu prof. J. Hatríka v spoločenskej sále MsKS

17.00 - 17.20 hod. : Hudobná križovatka

17.20 - 17.30 hod.: p r e s t á v k a

17.30 – 18.30 hod.: Koncert komorného zoskupenia z Banskej Bystrice Invention Quartet

18.30 hod.: V e č e r a v hoteli Robotnícky dom

20. 3. 2017 – pondelok

7.00 _ 8.00 hod. : R a ň a j k y

8.00 – 8.30 hod. : Prezentácia súťažiacich

8.30 – 8.45 hod. : Otvorenie XIX. ročníka súťaže

8.45 – 10.00 hod. : Súťaž kategórie A

10.00 – 10.15 hod.: p r e s t á v k a

10.15 – 11.30 hod. : Súťaž kategórie B

11.30 – 11.45 hod.: p r e s t á v k a

11.45 – 12.30 hod. : Súťaž kategórie C

12.00 – 14.00 : priebežné podávanie obedov

13.00 – 14.15 hod.: Medzinárodné kolo

14,15 – 14.30 hod.: p r e s t á v k a

14.30 Vyhlásenie výsledkov a odovzdávanie cien

21. 3. 2017 – utorok - odchod účastníkov súťaže domov

Mgr. G. Füßsiová, koordinátorka súťaže

Ukončenie fašiangovej sezóny

Pestrý sprievod, ktorého sa zúčastnilo okolo 80 členov v rôznych maskách vyzeral nádhorne! A to aj vďaka tvorivým dielňam, ktoré sme organizovali v spolupráci z CVČ, Radou Paššákovou a ZUŠ v Hnúšti. Žiaci aj učitelia výtvarného odboru ZUŠ pripravili do sprievodu krásne masky. Teší nás, že organizácie mesta reagovali na našu výzvu a do sprievodu sa zapojili školy mesta, CVČ, členovia súborov pôsobiacich pod MsKS, deti z detských domovov, členovia senior klubu a mnohí ďalší. Veselý sprievod sprevádzaný dychovou hudbou, ľudovou hudbou a spevom donských kozákov vyrazil pred budovu Domu kultúry, okolo pošty, k CBA, Mestskému úradu, nákupnému centru cez sídlisko 1.mája a ulicu Banicku späť k Domu kultúry. Tu všetkých účastníkov čakala sladká odmena v podobe čajíka a šišky, ktoré nám darovala Pekáreň MIVE.

Po sprievodu nasledovalo vystúpenie sólistov zboru Donských kozákov a zábava v spoločenskej sále. Do tanca hrala dychová a ľudová hudba mesta Hnúšťa, spieval Ženská spevácka skupina Skaliny a Mužská spevácka skupina Húžva. Kultúrny program spestrilo vystúpenie Senior klubu a našich hostí – Donských kozákov. Občerstvenie pripravila reštaurácia Koliba, ktorá darovala šišky na každý stôl v spoločenskej sále. O 22.hodine sme sa dotancovali k losovaniu tomboly. Za pestré ceny srdečne ďakujeme sponzorom: Mgr. Michal Bagačka-primátor mesta, ktorý daroval do tomboly televízor, Elektro Kováč, TS mesta Hnúšťa, Ing. Jana Paučová, Mgr. Martin Pliešovský, Teta drogéria, Bižutéria Tina, Potraviny Janka, CBA, Tulipán, Witness, Papiernictvo Mon, Lekárne Vera-pharm a Dr. Max, Oriflame, Libra, Hevea, Valeo, Chovateľské potreby Matiašová, Kaderníctvo Lucia, tabakové výrobky, Zoja a Prolog K. Pred polnocou sme spevom a veršom odprevadili našu milovanú basu na jej 40-dňový odpočinok. Basa bude odpočívať až do Veľkej noci a s ňou aj naše brušká, ktoré poteší obdobie pôstu. Nedá mi nenapísať pár veršov, ktoré spracoval pracovník MsKS Mgr. Pliešovský, ako farár pochovávajúcí basu a ktoré vás určite pobavia:

„Pozrime sa ešte, čo je nové v meste:
technické sa tešia porobenej ceste.

Aj naši katolíci radostne spievajú,
že parádnú strechu nad oltárom majú.

Len na Polom asfalt nejak nevydal,
polovicu cesty dáky parom vzal.“

A takto sme sa nasmiali na veciach veselých i neveselých, ktoré sa v našom meste udiali. Teší nás, že v našom meste sú fašiangy čoraz pestrejšie a veselšie.

Mgr. Diana Vojenčiaková, MsKS

Novú knihu Pavla Branka uviedli na trh

Dňa 28. februára sa v bratislavskom kine Slovenského filmového ústavu Lumiere konala prezentácia novej knihy Iris Kopcsayovej a Pavla Branka, Čestného občana Hnúšte, ktorý svoje detstvo prežil v Hačave. Kniha rozhovorov s názvom **RÁNO SA ZOBUDÍM A NIE SOM MŔTVY** – rozhovory o láske a sexe, o bohu a smrti, ale aj o Trumpovi a populačnej explózii obsahuje debaty na spoločenské, politické a filozofické témy: o konzumnej spoločnosti, o utečencoch, o slovenskom štáte, o filme, o viere v boha, ateizme, eutanázii či o zmysle života. Odkrýva Brankove postoje k osobnejším otázkam, ako sú vernosť, láska, manželstvo či problematický vzťah k ženám. Sú to všetko originálne názory vzdelaného človeka, ktorý má za sebou životnú skúsenosť z viacerých politických režimov, človeka, ktorý prežil Mauthausen, ale uchoval si duševnú sviežosť a životný optimizmus. Delegácia kultúrnych pracovníkov z Hnúšte, v zložení Mgr. Martin Pliešovský a poslankyňa Hilda Ginisová, na tomto slávnostnom akte nemohla chýbať. S nesmiernou pokorou prijali pozvanie a pán Branko s manželkou Emíliou na strane druhej neskryvali radosť zo stretnutia s rodákmi. Jedinečný večer plný výnimočných osobností, pretkaný vzácnymi slovami vytvoril nevšednú atmosféru, ktorá v myšliach prítomných bude isto ešte dlho rezonovať. Siedmu knihu Pavla Branka nájdete v Knižnici profesora Štefana Pasiara v Hnúšti, ako i v každom dobrom kníhkupectve.

Mgr. Martin Pliešovský, MsKS

Foto: Ivan Varga

Hnúšti udelili Pečať rozvoja za rok 2016

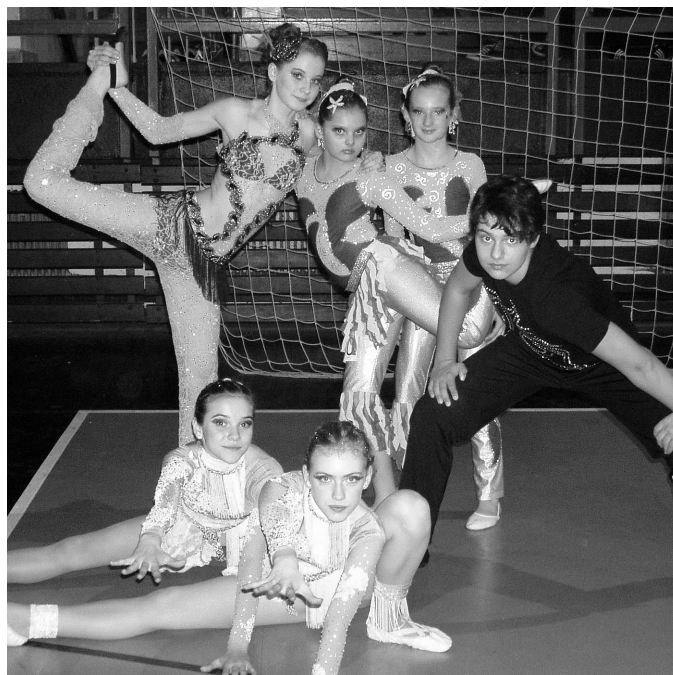
V roku 2016 prebiehalo v spolupráci Slovenskej informačnej a marketingovej spoločnosti s Národným informačným strediskom SR, a. s. hodnotenie 2926 obcí a miest z pohľadu potenciálu rozvoja so zameraním na finančnú a majetkovú bonitu mesta Hnúšťa. Naše mesto sa zaradilo medzi 30,2% obcí a miest, kde vedenie samosprávy využíva financie a majetok s vysokou efektívnosťou pre trvalo udržateľný a stabilný rozvoj.

Zdroj: hnusta.sk

Súbor moderného tanca ECHO si pripomenulo už 30. výročie vzniku

Tanec siaha na svet snov. Je to cesta, na ktorej sa spájame s hlbšou úrovňou vedomia. V Mestskom kultúrnom stredisku v Hnúšti tento sen s názvom ECHO slávi 30 rokov a my sme pyšní na ich úspechy. V roku 1986 začal sen o súbore moderného scénického tanca snívať pán riaditeľ Dušan Manica. Cestou hľadania hlbšieho vedomia sa vybrala vedúca súboru Iveta Hrivnáková (Mináčová) a dnes po nej kráča jej dcéra Zuzana Dobošová. Veď ako inak?! Keď do svojej práce vložíte celé vaše JA a obetujete jej všetko (a teda aj svoju rodinku), musí to na vašich potomkoch zanechať stopy. Lásku, vernosť a oddanosť tancu zdedila aj Zuzka. Prvými nadšenými tanečníkmi súboru ECHO boli na jeho začiatkoch: J. Katreniaková, J. Ibošová, I. Trnková, A. Astalošová, B. Lišková, J. Ľupták a Ľ. Porubiak. S Ivetou Hrivnákovou spolupracoval jej bývalý kolega z Bratislavy choreograf Danko Beran. Ich prvé spoločné

choreografie boli Chalani, Renesančný príbeh či tanečno-dramatický program „A tráva prestala rásť...“ v spolupráci s Jaroslavom Piliarikom a folklórnym súborom SINEC. V roku 1991 sa do súboru prihlásili noví tanečníci: B. Vojteková, D. Pekárová, sestry Sakálošové, M. Štrbová, O. Dianišková, K. Juríčeková, H. Gaštanová, J. Kyzeková, I. Bystrianska, Ž. Mixtajová, E. Horváth a M. Oláh. V roku 1993 vznikol mladší „súrodeneček“ a to detský súbor moderného tanca, ktorý pod názvom BZUČO pôsobí dodnes. V roku 1996 pribudli do súboru noví členovia: K. Macháčková, M. Smileková, J. Pavlovičová, J. Lukáčová, M. Kochanová, sestry Krnáčové a Ľ. Majeská. Pár rokov neskôr prišli:

A. Ondrejková, F. Féderová, J. Chovanová, S. Sihelská, M. Komorová, Z. Hrivnáková, L. Kocková, L. Tavorská, Z. Pliešovská, sestry Sujové, M. Daniová, D. Garlátyová, . Muránska, sestry Horváthová, R. Bartová, B. Sudorová, M. Rudová, L. Grešková, L. Kubaliaková, J. Čonka, M. Tóthová, S. Rothová a S. Tomesová. Väčšina z nich prestúpila zo súboru moderného tanca Bzučo. Niektorí sa tancu venujú profesionálne dodnes a robia radosť nielen svojim rodičom, ale aj nám a celému mestu. S takouto pevnou zostavou získal súbor ECHO mnohé ocenenia a pripravil množstvo nezabudnuteľných tanečných choreografií, s ktorými sa prezentovali v našom meste i jeho okolí, zúčastnili sa viacerých celoslovenských prehliadok, tanečných maratónov, súťaží a šírili dobré meno nášmu mestu aj na zahraničných zájazdoch. Teší nás, že ECHO a BZUČO má nasledovníkov a že mladí ľudia majú stále chuť tancovať. Veď aj tanec, ako umenie všeobecne, nám pomáha byť lepším. My Vás srdečne pozývame nahliadnuť do tohto krásneho umenia 10.marca 2017 o 18:00 hod.do veľkej sály Domu kultúry, kde Vám súčasní členovia predstavia tanečné divadlo s názvom „Na konci svitá“. Choreografiu a scenár pripravila vedúca súboru Zuzana Dobošová. Účinkujú súčasní členovia súboru ECHO: Karin Bálintová, Kristína Mrnková, Barbora Bábelová, Jakub Čonka, Zuzana Dobošová a Bianka Sýkorová.

Mgr. Diana Vojenčiaková, MsKS

Foto: archív M. Pliešovský

TAEKWONDO KLUB HNÚŠŤA NA FALCON CUPE 2017

Dňa 11.02.2017 sa v Rimavskej Sobote stretli taekwondisti z celého Slovenska, kde sa konal Falcon Cup 2017 - I. Kolo slovenskej ligy v kategórii zápas. Súťaž slávnostne zahájil príhovorom i náš bývalý tréner, majster MUDr. Eidi Hakimi (4. DAN) - zakladateľ Taekwondo klubov na Slovensku vrátane nášho Taekwondo klubu Hnúšťa. O cenné kovy zabojovali naši 11-sti súťažiaci, kde svoju vydarenú premiéru mala v kategórii do 20 kg aj naša najmladšia 5-ročná taekwondistka Saška Lörinčíková – 1. miesto. Všetci v zápase podali pekné výkony, ktoré opäť prispeli k celkovému vyhodnoteniu všetkých klubov, kde náš klub získal 5. miesto s bilanciou 5x zlato (Timka Morová, Tamarka Morová, Alex Mertinyak, Saška Lorinčíková, Tobiáš Struhár) 3x striebro (Tatianka Lörinčíková, Ján Vrbíar, Patrik Turoň) 3x bronz (Matúš Murinček, Timothy Aaron de Buhr, Tomáš Vrbíar) V mene TKD klubu Hnúšťa-Tisovec gratulujeme za úspešnú reprezentáciu a ďakujeme primátorovi mesta Hnúšťa Mgr. M. Bagačkovi a Ing. D. Kiráľovej za sponzorský príspevok.

Zdroj: hnusta.sk

Na krajskom kole v bedmintone

Dňa 21.februára 2017 sa žiaci Gymnázia Mateja Hrebendu zúčastnili krajského kola v bedmintone školských družstiev, usporiadateľom ktorého bol EFFORT klub Zvolen. V kategórii žiakov SŠ si zmeralo sily šesť družstiev Banskobystrického kraja, v kategórii žiačok SŠ nastúpilo päť družstiev. Družstvá v zložení Monika Hrušková, Vanessa Mináčová, Dáriuš Bálint a Martin Vrbinský potvrdili formu favorita a obsadili 1.miesto. Na Majstrovstvách Slovenskej republiky, ktoré sa konajú 22.-23. marca 2017 v Trenčíne, zabývajú o 1. miesto a titul Školský majster SR. Ako víťazi kraja budú hájiť farby Banskobystrického kraja. O úspešný priebeh krajského kola sa postaral vrchný rozhodca Ing. J. Jurčiak, súťaž otvoril a hráčov privítal Mgr. Julián Krull z CVČ a medaily a diplomy odovzdala hráčom Mgr. Eva Murková z CVČ v Banskej Bystrici.

Mgr.Pevná

Bedmintonisti potvrdili úlohy favoritov

Žiaci a žiačky Gymnázia Mateja Hrebendu v Hnúšti po víťazstve v okresnom kole v bedmintone školských družstiev hájili farby školy a okresu Rimavská Sobota aj 26. januára a 14. februára 2017 na regionálnom kole v Hrachove. Zdenka Slatinská a Alžbeta Bálintová zvíťazili v kategórii ZŠ a Monika Hrušková, Vanessa Mináčová, Martin Vrbinský a Dáriuš Bálint rovnako ako ich mladšie spoluhráčky potvrdili úlohu favorita a postúpili na krajské kolo v bedmintone stredných škôl. Kategória žiakov ZŠ bola v réžii chlapcov zo ZŠ J.F.Rimavského v Hnúšti. Stanko Páleš a Adrián Tobias Hanes zvíťazili a vybojovali si postup na krajské kolo. Vrchným rozhodcom bol Mgr. M. Keder. Diplomy zabezpečilo CVČ Rimavská Sobota.

Mgr. Miroslava Pevná

Karneval sa konal aj napriek odmäku

V piatok, 3. februára sa na ľadovej ploche uskutočnilo podujatie Karneval na ľade, ktoré zorganizovalo občianske združenie Horná Rimava v spolupráci s Komunitným centrom v Hnúšti. Deti prišli oblečené v zaujímavých maskách, ktoré boli odmenené peknými cenami. Aj bez korčulí mohli súťažiť v behu pomedzi kolky, zmerali si sily v triafaní puku hokejkou do brány, zguľovali šaša Jaša a potešili sa aj vecným cenám od sponzorov. „Sme radi, že aj napriek odmäku prišlo na ľadový karneval množstvo návštevníkov. Poďakovať sa chceme sponzorom, dobrovoľníkom, rodičom a najmä hnúšťanskému ľadovému kráľovi, ujo-
vi Jankovi Mináčovi alias Smržovi, ktorý ľadovú plochu pre deti pripravil a spravoval,“ povedala organizátorka podujatia Martina Fecková z občianskeho združenia Horná Rimava.

Text i foto: Echoviny.sk

Na jubilejnom ročníku Hnúšťania nechýbali

Jubilejný 60-ty ročník bežkárskych prechodov Muránskou planinou, ktorý patrí medzi najstaršie existujúce lyžiarske prechody na Slovensku, zaujal tentokrát viac ľudí ako inokedy. Namierené mali zo Sedla Zbojská cez Sedlo Burda do Muráňa (lyžiari až na Javorinu). Z celého okolia sa tu zišlo približne 50 bežkárov ale aj turistov z Rimavskej Soboty, Hrachova, Hnúšte, Lučenca, Martina i Brezna odkiaľ prišiel najstarší účastník, 73-ročný Peter. Niekdajší účastník Bielej stopy ako aj Jizerské padesátky. Svojím výkonom nezaostal za takmer 20-tkou lyžiarov, ktorí prešli približne 35 kilometrov zo Zbojskej až do Sedla Javorina (podľa snehových podmienok a nadmorskej výšky však časť trasy išli na pešo.

Text i foto: rimava.sk

INZERCIA

Predám rodinný dom so záhradou v Hnúšti, miestna časť Likier
Cena dohodou.

Kontakt: 0903 866 843

Predám polovicu rodinného domu na Partizánskej ulici č. 108 v Tisovci. Na prípadné otázky odpoviem mailom.

Kontakt: klasamko@gmail.com

Mestské kultúrne stredisko v Rimavskej Sobote vás srdečne pozýva na netradičnú výstavu odevných ramienok z unikátnej zbierky Mgr. Martina Pliešovského

ODLOŽTE SI, PROSÍM!

do Galérie Ganevia
v Dome kultúry
v Rimavskej Sobote.

Údajne najväčšia zbierka tohto druhu na svete bude zapísaná do Knihy rekordov!

Trvanie výstavy: od 17. marca do 13. apríla 2017.

VRCHOLNÉ DIELO OSTROVSKÉHO TVORBY PRICHÁDZA DO HNÚŠTE!

Slovenské komorné divadlo z Martina, bohaté na skúsenosti s inscenovaním ruskej klasiky, sa v Hnúšti predstaví divadelnou hrou LES!

Osoby a obsadenie:

GURMYŽSKÁ: Jana Oľhová, AKSIUŠA: Zuzana Rohoňová,
MILONOV: František Výrostko, BODAJEV: Michal Gazdík,
VOSMIBRATOV: Ján Kožuch, PETER: Tomáš Tomkuljak,
BULANOV: Daniel Žulčák, KARP: Viliam Hriadel,
ULITA: Ľubomíra Krkošková, ŠTASTLIVCEV: Marek Geišberg,
NEŠTASTLIVCEV: Dano Heriban.

V sobotu 22. apríla 2017 o 18.00 hodine.
Vstupné: v predpredaji 13,-€, na mieste: 15,-€

Pri príležitosti uplynulého 30. výročia vzniku
súboru moderného tanca ECHO v Hnúšti vás pozývame
na tanečné divadlo do Domu kultúry JFR

Mestské kultúrne stredisko v Hnúšti
Vás srdečne pozýva na tanečné divadlo

... NA KONCI SVITÁ ...

10. marec 2017 o 18.00 hod.

Divadelná sála DK v Hnúšti

Scenár a choreografia : Zuzana DOBOŠOVÁ

Jakub ČONKA, Zuzana DOBOŠOVÁ, Karín BÁLINTOVÁ, Kristína MRNKOVÁ,
Barbora BÁBELOVÁ a Bianka SÝKOROVÁ

Pri príležitosti 30. výročia vzniku moderného súboru ECHO

Hnúšťanský hlas
kultúrno-spoločenský
mesačník obyvateľov
Hnúšte a okolia

Vydáva Mesto Hnúšťa
Francisciho 74
981 01 Hnúšťa
IČO 00 318 744

Redakcia: MsKS
Rumunskej armády 195
981 01 Hnúšťa

Náklad 1000 ks
Telefón: 047/542 23 84
msks@hnusta.org
www.hnusta.sk
facebook:
Mestské kultúrne stredisko
v Hnúšti

Redakčná rada:
Zodpovedný redaktor:
Mgr. Diana Vojenčiaková
Technický redaktor:
Mgr. Martin Pliešovský
Členovia:
PhDr. Margita Féderová
Ing. Oľga Maciaková

Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky.
Názory redakcie sa nemusia
zhodovať s názormi autorov
zverejnených príspevkov.
Redakcia nezodpovedá
za ich obsah.

Tlač: NIKARA
M. R. Štefánika 25
963 01 Krupina
ISSN 1339-0511
Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09